

Járványvédelmi kézikönyv Baromfitartóknak

Madárinfluenza

www.madarinfluenza.hu

HATAGRO®
ÁLLATI JÓ MEGOLDÁSOK

CID LINES

WE
MAKE
HYGIENE
WORK

hatagro.hu

VIROCID®

No.1

A VILÁG ELSŐSZÁMÚ FERTŐTLENÍTŐSZERE

HATAGRO®
ÁLLATI JÓ MEGOLDÁSOK

Tartalomjegyzék

A KÓROKOZÓ.	4
A FERTŐZÉS ÚTJAI	5
1. Teljes körű megelőzési program.	8
1.1. Megelőző intézkedések	8
1.2. Járműfertőtlenítési program	12
1.3. A tisztítás és fertőtlenítés módja	13
2. Záró fertőtlenítés fertőzés esetén	14
2.1. Személyi higiénia	14
2.2. A telephely fertőtlenítése.	15
2.2.1. Előkészítő fertőtlenítés	15
2.2.2. A takarítás	16
2.2.3. Záró fertőtlenítés	16

Madárinfluenza

A KÓROKOZÓ

A madárinfluenza a madarak vírusos megbetegedése. Kórokozója az A típusú influenza vírus. Az influenza vírus B és C változata madarak esetében nem fordul elő.

Az influenza vírusok fehérjeburokkal rendelkeznek, belsejükben ribonukleinsavat (RNS) tartalmaznak és az Orthomyxo vírusok csoportjába tartoznak.

Az influenza vírusok hatásai nagymértékben eltérhetnek. A betegség tünetei a teljes tünetmentességtől egészen az elhullásig terjedhetnek. Az influenza vírusok burkának egészét formáló fehérjék (hemmaglutininek - HA, és neuraminidázok - NA) speciális tulajdonságai alapján a vírusok H és N altípusokba sorolhatók (H1-H15 és N1-N9). Influenza vírussal fertőzött madarak és emlősállatok potenciális veszélyt jelenthetnek

az emberre is. A madárinfluenza vírus közvetlenül az emberre is áterjedhet, amint az megtörtént 1997-ben Hongkongban és 2005-ben Kelet-Ázsiában (H5N1 fertőzés). Számos ember betegedett meg és néhányan meg is haltak. Hollandiában egy, a fertőzött madarakkal közvetlen kapcsolatban lévő állatorvos halt meg a 2003-as madárinfluenza járvány során és a H7N7 vírus fertőzés következményeként több ember retinafertőzésben szenvedett. Jelenleg lehetetlen megjósolni, hogy a madárinfluenza melyik válfaja lehet potenciálisan fertőző az emberekre.

A FERTŐZÉS ÚTJAI

A fertőzés kialakulása az emberekkel való érintkezéshez és a fertőzött madarak vándorlásához köthető. A legfőbb veszélyforrás a vadmadarakkal és az egzotikus import madarakkal való érintkezés. Mivel a járványkitörés ideje és helye gyakran egybeesik a vízi madarak vándorlásával, ezért

ez is komoly problémát jelenthet. A fertőzött madarak a vírust légzőszerveiken keresztül, valamint az ürülékükkel és egyéb testvéladékaikkal terjesztik. Közvetlen érintkezés, a vírus belégzése, szennyezett takarmány felvétele, ivóvíz, egyéb eszközök, ládák, tálcák, tehergépkocsik vagy rovarok útján terjedhet tovább. A baromfiistállók túlzott ventillációja akár 1 km távolságban is szét-szórhatja a fertőzött port (ürülék és toll részecskéket). A vadmadarak a másodlagos fertőzés továbbvitelében elhanyagolható szerepet játszanak.

A közvetlen terjedés elsődleges veszélyforrásai:

- élőmadár szállítás (járművek és ketrecek)
- madárbemutatók, piacok és kiállítások
- közvetlen érintkezés a vízi és tengerparti madarakkal

Passzív terjedés történhet a következőkön keresztül:

- baromfi ürülék
- eszközök, teherautók, emberek, állatok
- a levegőben szálló fertőzött por (a kis távolság miatt nem elsődleges veszélyforrás)
- tavak, folyók, mocsarak (fertőzött vízi vagy tengerparti madarak), a szabad-tartásos madarak víztározóból való vízfelvétele
- a fagyasztott baromfihúsban a vírus sokáig képes túlélni (sült és főtt húsokban nem)
- a madárinfluenza vírus a tojáson és a tojásban is megtalálható. A kikelt csibék nem jelentenek fertőzési forrást, mivel a fertőzött tojásban az embrió a keltetés korai fázisában elpusztul.

1. Teljes körű megelőzési program

A szabadon élő madarak, mint legfőbb veszélyforrás, és a haszonállatként tartott madarak közötti kapcsolat kontrollálása feltétlenül szükséges, ugyanakkor a fertőzött állományokról történő átfertőződést (pl: szennyezett ruházattal, eszközökkel...stb.) is meg kell gátolni.

1.1. Megelőző intézkedések

Telephelyi szinten

- Ellenőrizzük a telephely körüli kerítést
- A baromfitelepre csak a telepvezető, ill. kijelölt megbízott engedélyével lehet belépni
- Belépés csak indokolt esetben javasolt pl. állatorvosi szolgálat vagy személyzet számára
- 48 órán belül két különböző telep látogatása kerülendő, amennyiben ez nem lehetséges fertőtlenítési eljárás alkalma-

zására van szükség

- A madarak befogására és elszállítására alkalmazott személyzetre is vonatkoznak az előző pontban említett megszorítások
- Készítsünk komplett be- és kifürdési tervezetet
- A tisztálkodási hely tiszta (fehér) oldalán készítsünk elő tiszta ruhákat és lábbeliket vagy egyszer használatos ruhákat. A használt ruhákat minden esetben hagyjuk a telephelyen.
- A telephely ellenőrizhetősége érdekében kizárólag egy bejáratot és kijáratot használjunk. Minden nap tisztítsuk és fertőtlenítsük.
- A járműveket hagyják a telephelyen kívül, egyéb esetben azokat is alaposan le kell tisztítani (különös figyelemmel a kezekre és a sárhányókra) és fertőtleníteni be- és kihajtáskor egyaránt
- Biztosítsunk kéz- és lábbeli fertőtlenítési lehetőséget. Ezekben az eszközökben használt fertőtlenítő oldatot napi rendszerességgel cserélni kell.

- Idegen telepre érkezésekor jelentkezni kell a telepvezetőnél és be kell tartani az általa megadott higiéniai rendszabályokat
- Regisztráljuk a telephelyre érkező személyeket, jegyezzük fel érkezésük idejét, látogatásuk okát, még akkor is, ha az istálló épületébe nem lépnek be
- Táblák kihelyezésével hívjuk fel a figyelmet a fertőzésveszélyre és a higiéniai szabályokra

Istállói szinten

- Tartsuk az istállót mindig zárva
- Kizárólag indokolt esetben menjünk az istálló épületébe
- A belépéskor biztosítsunk kéz- és láb-
beli fertőtlenítési lehetőséget
- Győződjünk meg róla, hogy minden alapanyag, gyógyszer, vakcina csomagolása megtisztított. A telephelyre való beszállítás után az árut 10 napig fertőtlenítve tartsuk egy karantén helyiség-

ben. Ezt a helyiséget is tartsuk tisztán! A beszerzés tervét alakítsuk úgy, hogy az említett várakozási idő tartható legyen.

- A baromfitelepen kizárólag baromfi tartható
- Minden alapanyagot tisztítani és fertőtleníteni kell
- Úgy alakítsuk ki az istállót és környezetét, hogy a vándormadarak és más vadak ne fertőzhessék meg az állomány helyét, ivóvizét vagy takarmányát
- Tisztítsuk és fertőtlenítsük a rakodóhelyeket az állomány megérkezésekor és elszállításakor
- Működtessünk hatékony kártevőirtási programot
- Tartsuk távol a háziállatokat az istállók belső terétől

1.2. Járműfertőtlenítési program

A járvány terjedésének megelőzése nem ér véget a telephely határain túl sem. Számptalan fertőzés a szállítás során terjed, ezért a járművek alapos tisztítása és fertőtlenítése elengedhetetlen.

- Tiszta és fertőtlenített ruhában végezzük a járművek tisztítását
- Távolítsunk el mindent, ami leszerelhető vagy nem tisztítható megfelelően
- Távolítsunk el minden száraz hulladékot, sarat, szalmát a felületekről, kerekekről...stb.
- Használjunk megfelelő hatékonyságú gépjármű tisztítószer a jármű mosásához (hatóidő 15-30 perc)
- Tisztítsuk meg alaposan az eltávolított eszközöket is
- A lemosott járművet és tartozékokat magas nyomású mosóval öblítsük le
- Vizsgáljuk át, hogy nem maradt-e szerves anyag a járművön
- Fertőtlenítsük hatásági engedéllyel ren-

delkező, a madárinfluenza ellen igazolt hatékonyságú, felhasználó-, felület- és környezetbarát fertőtlenítőszerrel

- A megfelelő fertőtlenítőszert a külső és belső felületeken egyaránt használjuk. Dolgozzunk felülről lefelé, különös figyelmet fordítva a résekre, a kerekerekre. A jármű alját se hanyagoljuk.
- A járművet egy fertőtlenített, tiszta helyen hagyjuk száradni
- Járműtisztítás után a ruhánkat tisztítsuk és fertőtlenítsük megfelelően a telepelyen

1.3. A tisztítás és fertőtlenítés módja

Az influenza vírusok a kevésbé ellenálló vírusok csoportjába tartoznak. A szerves anyagok viszont negatív hatással vannak a fertőtlenítőszer hatékonyságára, ezért azok a vírusok, amelyek pl. a trágya védelmét élvezik, kb. 100 napig is képesek túlélni. A szerves anyagok teljes körű eltávolítása ezért elsődleges fontosságú a hatékony fer-

tőtlenítési eljárás során. Állományváltáskor a trágya és egyéb szennyeződések tisztítószeres eltávolítása után az istálló teljes felületét, technológiai elemeit fertőtlenítsük, figyelembe véve a szer gyártójának felhasználási utasításait. A tisztítást-fertőtlenítést követően az istállók ködképző berendezéssel történő fertőtlenítése a fertőzés megelőzésének egyik fontos része. Ügyeljünk arra, hogy a fertőtlenítőszer megfelelő koncentrációban használják. Használjunk igazoltan hatékony fertőtlenítőszeret. Érdeemes utánajárni a tesztelés körülményeinek.

2. Záró fertőtlenítés fertőzés esetén

2.1. Személyi higiénia

A fertőzött területen dolgozók a vírus legfőbb terjesztői, ezért rájuk a higiéniai rendszabályok betartása fokozottan érvényes.

- A fertőzött területre való be- és kilépéskor kötelező a fertőtlenítő fürdés, valamint a ruha és lábbeli csere

- A munkaruhákat minden használat után fertőtleníteni kell, az eldobható védőeszközöket pedig műanyag zsákokba téve kell elégetni
- A kizárólag a telephelyen viselhető csizmákat is fertőtleníteni kell

2.2. A telephely fertőtlenítése

A fertőtlenítés megkezdése előtt, válasszunk megfelelő tisztító- és fertőtlenítőszer-t. Használjunk olyan fertőtlenítőszer-t, amely széles hőmérsékleti tartományban és szerves anyag jelenlétében is széles hatásspektrummal rendelkezik.

2.2.1. Előkészítő fertőtlenítés

A madárinfluenza megjelenése után azonnal kezdjük meg az előkészítő fertőtlenítést. Fertőtlenítsünk minden épületet, a közlekedő utakat, bejáratokat, kijáratokat...stb. Mindaddig kell folytatni ezen területek folyamatos fertőtlenítését, amíg a telep taka-

rítása meg nem kezdődik.

2.2.2. A takarítás

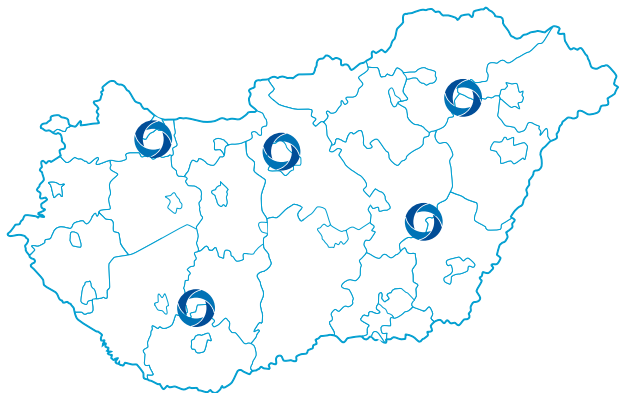
A fertőzött madarak elpusztítását a felelős hatóság által kijelölt személyzet végzi. A madártetemeteket hermetikusan lezárt konténerben kell elszállítani a megsemmisítésre kijelölt üzembe.

- Fertőtlenítsünk ködképző berendezéssel
- 2 napig zárjuk le hermetikusan az istállót
- Szellőztetés után távolítsunk el minden trágyát, hulladékot és törmeléket. Az ürülék legbiztonságosabb megsemmisítési módja az elégetés.

2.2.3. Záró fertőtlenítés

- Távolítsunk el minden olyan anyagot, melyet helyben nem lehet tisztítani, ezeket tisztítsuk és fertőtlenítsük külön

- Használjunk hab vagy gél alapú tisztítószereket a mennyezet, padló, falak, etető, itatók és minden olyan eszköz és felszerelés tisztítására, ami a madarakkal közvetlen kapcsolatban állt
- A gél/hab hosszú behatási időt biztosít a felület és a tisztítószer között a hatékony tisztítás érdekében. 10-20 perc után magas nyomással öblítsük le a felületről a fellazított szennyeződést. Hagyjuk a felületeket megszáradni.
- Végezzünk lemosó fertőtlenítést (folyadék vagy hab formájában) az épületben és az eszközökön, illetve az épület külsejét is fertőtlenítsük
- Zárjuk be az épületet és ködképző berendezéssel fertőtlenítsük a légteret
- Fertőtlenítsük a külső területeket, épületeket, utakat, kapukat, kijáratokat és bejáratokat
- 14 nap múlva egy újabb teljes körű fertőtlenítés elvégzése ajánlott

TOVÁBBI INFORMÁCIÓÉRT KERESSE KOLLÉGÁINKAT:

Diószegi Kata	Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom, Vas, Veszprém, Fejér megye	+36 20 5943 132
Nagy Ádám	Pest, Jász-Nagykun-Szolnok, Bács-Kiskun, Csongrád, Békés megye	+36 20 5438 868
Suta Csaba	Borsod-Abaúj-Zemplén, Nógrád, Heves, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Hajdú-Bihar megye	+36 20 5412 295
Tóth Szabolcs	Zala, Somogy, Tolna, Baranya megye	+36 20 2960 158

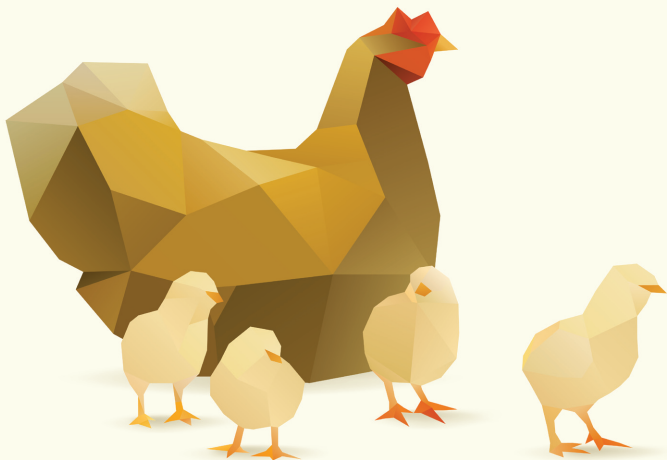
VIRKONTM S por

KÍMÉLETES AZ ÁLLOMÁNNYAL VÉGZETES A KÓROKOZÓKKAL

HATAGRO[®]
ÁLLATI JÓ MEGOLDÁSOK

Bővebb információt a madárinflenzáról a
www.madarinfluenza.hu oldalon talál!

HATAGRO®
ÁLLATI JÓ MEGOLDÁSOK

HAT-AGRO CSOPORT

9027 Győr, Tibormajori út 1. Tel: +36 96 525 023 www.hatagro.hu